

Konstnären som reste över hela världen

Berättelse

Anders Zorn föddes år 1860 nära Mora i Dalarna. Han växte upp på sina morföräldrars gård, eftersom hans far aldrig var med. Familjen var fattig, men Anders tyckte om att teckna redan som barn.

När han var femton år flyttade han till Stockholm. Där studerade han på Konstakademien. Han visade snabbt att han var mycket duktig. År 1880 ställde han ut en akvarell, och många blev imponerade av den unge konstnären.

Zorn ville se världen, så han reste mycket. Han arbetade i England, Spanien, Frankrike och USA. Han blev känd för sina akvareller och senare för sina oljemålningar. Han målade gärna vatten, ljus och människor. Hans bilder av badande kvinnor och av midsommar i Dalarna är mycket berömda.

År 1885 gifte sig Anders med Emma Lamm. Hon kom från en rik familj och hjälpte honom i karriären. Paret fick inga barn.

I USA har Zorn målat många kända personer. Han målade till och med tre amerikanska presidenter. Han arbetade också med etsning, och han räknas som en av de bästa etsarna i världen.

Till slut flyttade Anders och Emma tillbaka till Mora. Där byggde de sitt hem, Zorngården. Zorn älskade Dalarnas kultur, därför samlade han gamla hus och kläder. Han startade också spelmanstävlingar i Dalarna för folkmusiken.

Anders Zorn dog år 1920 i Mora. Han och Emma gav sin stora konstsamling till svenska staten. Idag kan man besöka Zornmuseet i Mora. Den fattige pojken hade blivit en världskänd konstnär.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
växte upp	levde sin barndom
fattig	en person som har lite pengar
teckna	rita med penna
akvarell	en målning med vattenfärg
imponerad	förvånad över något som är bra
karriär	en persons arbetsliv
berömd	känd av många människor
etsning	en bild som trycks från en metallplatta
samla	ta ihop många saker till en grupp
stämma	ett möte med musik

ORD	FÖRKLARING
konstsamling	många konstverk på ett ställe

Läsförståelsefrågor

---

1. Var föddes Anders Zorn?
  1. I Stockholm
  2. Nära Mora i Dalarna
  3. I USA
2. Hur gammal var han när han flyttade till Stockholm?
  1. Tio år
  2. Femton år
  3. Tjugo år
3. Vad är Zorn särskilt känd för att måla?
  1. Bilar och tåg
  2. Vatten, ljus och människor
  3. Stora slott
4. Vem var Emma Lamm?
  1. Zorns lärare
  2. Zorns fru
  3. Zorns syster
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Zorn reste till flera länder.
  2. Zorn målade tre amerikanska presidenter.
  3. Zorn och Emma hade tre barn.
6. Varför samlade Zorn gamla hus och kläder?
7. Vad hände med Zorns konstsamling efter hans död?
8. Texten säger att Zorn räknas som en av de bästa etsarna i världen. Vad säger det om honom?

Facit

1. Nära Mora i Dalarna.
1. Femton år.
1. Vatten, ljus och människor.
1. Zorns fru.
1. ja b) ja c) nej
- Exempel på svar: Han älskade Dalarnas kultur och ville bevara den.
- Exempel på svar: Han och Emma gav den till svenska staten, och idag finns Zornmuseet i Mora.
- Exempel på svar: Att han var mycket skicklig och känd även utanför Sverige.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för temat resor, arbete och framgång. Den ger tillfälle att prata om var eleverna kommer ifrån och vad de vill arbeta med.

Diskussionsfrågor

- Anders Zorn reste till många länder. Vilka länder har du varit i?
- Zorn flyttade hem till Mora igen. Vill du bo kvar där du bor nu, eller flytta? Varför?
- Vad tycker du om att gå på museer? Berätta.
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en sak du är bra på och vill bli ännu bättre på.

Källor och faktagranskning

- Anders Zorn – Wikipedia (svenska): https://sv.wikipedia.org/wiki/Anders_Zorn
- Anders Zorn – Wikipedia (engelska): https://en.wikipedia.org/wiki/Anders_Zorn
- Anders Zorn | Britannica: <https://www.britannica.com/biography/Anders-Zorn>
- Zornsamlingarna (Zornmuseet, Mora): <https://zorn.se/om-oss/anders-zorn/>
- Anders Zorn – Mora kommun: <https://morakommun.se/uppleva-och-gora/kultur-och-sevardheter/upptack-moras-walk-of-fame/anders-zorn.html>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Anders Zorn föddes 18 februari 1860 i Utmeland nära Mora i Dalarna och dog 22 augusti 1920 i Mora (på Mora lasarett). Han gifte sig 1885 med Emma Lamm. Han var målare, etsare, akvarellist och skulptör, känd för Dalamotiv, nakenstudier (badande kvinnor) och porträtt. Han målade tre amerikanska presidenter: Grover Cleveland, William Howard Taft och Theodore Roosevelt. Hemmet Zorngården och Zornmuseet finns i Mora. Den så kallade Zornpaletten bestod av blyvitt, gul ockra, vermillion (rött) och svart. Osäkerheter: dödsorsaken anges i källorna oftast som blodförgiftning (sepsis); engelska Wikipedia anger felaktigt Stockholm som dödsort, medan svenska källor (Mora kommun, Zornsamlingarna) anger Mora.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.